

LOKAL PLAN FOR DIAKONI

For perioden 2023-2025, 1. utkast til arbeid i menighetsråd med flere.

NORD-AURDAL KIRKELIGE
FELLESRÅD

Innhold

1. Formål.....	2
2. HVORFOR diakoni?	2
3. HVOR skjer diakoni?	2
4. HVEM utøver diakoni?.....	3
5. HVA skal diakoni være for kirkene i Nord-Aurdal?.....	3
6. HVILKE utfordringer har vi lokalt?	3
7. HVORDAN organiseres arbeidet?	4
8. TILTAK	5

1. Formål

Formålet med planen er å være et arbeidsverktøy i det diakonale arbeidet i Kirken i Nord-Aurdal. I planen legges retningen og prioriteringer for arbeidet i perioden. I Nord-Aurdal har vi 6 sokn og 6 kirker samlet i ett fellesråd. Det er soknene Ulnes, Svennes, Skrautvål, Tingnes, Tisleidalen og Aurdal. Denne planen er en felles plan for de 6 soknene, forankret i menighetsrådene og vedtatt i fellesrådet.

Planen er vedtatt for perioden 2023-2025.

Avgrensing

2. HVORFOR diakoni?

Kirkemøtet har vedtatt *Plan for diakoni*, sist revidert og vedtatt i 2020. Det er grunnlagsdokumentet som denne lokale planen springer ut fra. Den norske kirkes *Plan for diakoni* er retningsgivende for refleksjon rundt diakoni og utarbeidelse av lokale planer.

«Guds kjærlighet til alle mennesker og alt det skapte, virkeliggjort gjennom liv og tjeneste». Dette er visjonen for Den norske kirkes diakonale tjeneste.

Diakoni er evangeliet i handling, og ofte definert som kirkens omsorgstjeneste. Diakoni er en stor del av kirkens oppdrag, og sammen vi skal forvalte skaperverket og leve i nestekjærlighet med hverandre. Diakoni uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet, jf Den norske kirkes definisjon på diakoni. Kirken i

Nord - Aurdal ønsker å skape «*hellige rom i alminnelige liv*», som er Hamar bispedømmes visjon for lokalkirka.

Nestekjærlighet leves i møte med andre mennesker. En del av diakonien er å bære byrdene for hverandre. All diakonal omsorg bygger på gjensidighet, likeverd og respekt for den andre.

Inkluderende fellesskap er et viktig uttrykk for kirkens medmenneskelige omsorg. I et inkluderende fellesskap skal den enkelte både se og bli sett. Der gis gjensidig trøst og hjelp, der frigjøres nye krefter og nytt håp.

Vern om skaperverket - Kirken forstår mennesket som avhengig av alle dets relasjoner; til Gud, til medmennesket, til seg selv og til resten av skaperverket. Engasjement for klima og miljø er en følge av en slik forståelse.

Kampen for rettferdighet innebærer et aktivt engasjement for medmennesker. En del av diakoniens oppdrag er å bidra til å endre samfunnsmessige strukturer som fratår mennesker livsmuligheter. Å vise solidaritet er å ta opp kampen for rettferdighet og fred.

(Den norske kirkes *Plan for diakoni*, 2020)

3. HVOR skjer diakoni?

Diakoni skjer både som eksplisitte tiltak, og som en underliggende dimensjon i alt kirkelig arbeid. I møte med mennesker, i kirkebygg og kirkelige handlinger, i kirkemusikken, i alle kirkens fellesskap, i lokalt samfunnsengasjement og i samhandling med andre aktører i kommunen.

4. HVEM utøver diakoni?

Alle ansatte, rådsmedlemmer og alle frivillige i kirkene i Nord-Aurdal er en del av det diakonale arbeidet.

Nord-Aurdal kirkelige fellesråd har ansatt en barne- og ungdomsdiakonimedarbeider (diakon under utdanning) som står ansvarlig for å koordinere og løfte fram det diakonale arbeidet vi driver.

5. HVA skal diakoni være for kirkene i Nord-Aurdal?

Fellesrådet, i samarbeid med kommunen, ønsker en særskilt satsning på diakonalt engasjement **rettet mot barn og unge**. Dette er i samsvar med kommuneplanens samfunnsdel, der barn, unge og forebyggende folkehelsearbeid er prioritert, jf pkt 5.1: «*det skal vera trygge og gode oppvekstvilkår for barn og unge med mange og gode tilbod til ulike aldersgrupper*» og «*...må sjå helsa til barn og ungar i samheng med forhold i oppvekst og samfunn*». Diakonien skal også søke å nå noen av FN's bærekraftsmål. Den norske kirkes *Plan for diakoni* slår fast at diakoni er en dimensjon ved alt av menighetenes aktiviteter. Kirken i Nord - Aurdal ønsker å være en aktiv samfunnsaktør som bidrar til å skape og styrke ulike fellesskap og lokal samfunnsutvikling.

6. HVILKE utfordringer har vi lokalt?

Nord -Aurdal kommune teller ca. 6500 innbyggere, der befolkningen stadig blir eldre. Per oktober 2022 var det 1269 innbyggere i aldersgruppa 0-19 år. 77% av kommunens befolkning er medlemmer i Den norske kirke.

Kommunens folkehelseprofil (fhi.no) forteller oss at det i vår kommune er signifikant flere aleneboere. Vi har en høyere andel husholdninger med vedvarende lav inntekt og andelen av befolkningen som sliter med psykiske plager og muskel/skjelettplager er signifikant høyere. Dette er sammenliknet med landet som helhet.

Oppvekstprofilen til kommunen viser at signifikant færre barn og unge er med i en fritidsorganisasjon. I aldersgruppa 13-16 år er kun halvparten delaktige i en organisert fritidsaktivitet (Ungdata 2021). 1 av 5 oppgir å ha psykiske plager i samme undersøkelse. 46% av ungdommene har en skjermtid på over 4 timer per dag, og kun 28% av de er ute med venner på kvelden minst 2 ganger i uka.

Ungdommene i kommunen gir uttrykk for at de trives på skolen, men at de det er behov for flere treffsteder på fritiden for de ulike aldersgruppene. 1 av 4 av våre ungdommer oppgir å være ganske mye eller veldig mye plaget av ensomhet.

De **diakonale utfordringene** som utpeker seg er å skape meningsfulle menneskemøter i trygge fellesskap;

- Skape og styrke fysiske møteplasser som gir rom for mestring og der det er plass til alle.
- Nå de som trenger det mest.
- Kjempe mot sosial ulikhet og konsekvensene det medfører.

Slik kan vi sammen styrke den sosiale bærekraften i vårt lokalsamfunn. Breddetiltak med lav terskel vil nå flest mennesker.

(Kilder: www.ungdata.no, www.fhi.no, lokalsamfunnsanalyse gjennomført av diakonimedarbeider Martha Fodnes.)

7. HVORDAN organiseres arbeidet?

Beskrivelse av ulike tiltak og aktiviteter følger videre i dette plandokumentet. Diakon/ diakonmedarbeider har det faglige ansvaret for tiltakene i planen, men rapporterer til fellesråd og kirkeverge som nærmeste leder.

Lokal plan for diakoni skal i sin helhet evalueres hvert 2. år(?). Planen blir evaluert med bruk av metoden «*Se–bedømme-handle*» som handlingsspiral for å vurdere både behov og effekt. Diakon/ diakonimedarbeider står ansvarlig for å lede dette arbeidet (**sammen med diakoniutvalg?**). De enkelte tiltakene evalueres slik det står beskrevet i tiltaket, og nye kan komme til i perioden.

Planen er utarbeidet i samarbeid med våre 6 menighetsråd og er vedtatt av fellesrådet (**dato**).

Finansiering (**kommer**)

8. TILTAK

Her beskrives de prioriterte områdene for diakoniarbeidet i Kirken i Nor - Aurdal i tiltak som i stor grad er tverrfaglige. Tiltaksbeskrivelsene som følger her, er markert med farge etter de ulike temaene diakonien er definert ut fra. Eksempelvis er tiltak med fargen gul spesielt rettet mot å skape inkluderende fellesskap. Likevel er det slik at flere av tiltakene rommer flere sider av diakonien.

Tiltak SAMTALETILBUD/SJELESORG

<i>Målsetting</i>	Tilby samtaler der alle aspekt ved livet kan tas opp. Gi mennesker mulighet til å bli sett og hørt. Fremme god helse.
<i>Beskrivelse av tiltak</i>	Tilby samtale til mennesker ved behov.
<i>FNs bærekrafts mål</i>	Nr. 3 God helse og livskvalitet.
<i>Tid for gjennomføring</i>	Kontinuerlig
<i>Tid for evaluering</i>	Hvert 2. år.
<i>Ressurser</i>	-----
<i>Samarbeid med</i>	-----
<i>Ansvarlig</i>	Sokneprester og diakon.

Tiltak PENSJONISTKAFE Aurdal menighetshus

<i>Målsetting</i>	Fellesskap for eldre i bygda.
<i>Beskrivelse av tiltak</i>	(sett inn)
<i>FNs bærekrafts mål</i>	Nr. 3 God helse og livskvalitet.
<i>Tid for gjennomføring</i>	2 ganger i halvåret.
<i>Tid for evaluering</i>	Hvert 2. år.
<i>Ressurser</i>	
<i>Samarbeid med</i>	Frivillige i soknet.
<i>Ansvarlig</i>	Soknerådet i Aurdal

Tiltak NABOLAGSMIDDAG

<i>Målsetting</i>	Måltidsfellesskap
<i>Beskrivelse av tiltak</i>	Invitere inn til gratis/ billig middag for alle som vil i kirkekjelleren i Tingnes en mandag i måneden. Legge til rette for barnefamilier med lek/aktivitet for barna.
<i>FNs bærekrafts mål</i>	Nr. 3 God helse og livskvalitet, nr. 10 Mindre ulikhet.
<i>Tid for gjennomføring</i>	En gang i måneden
<i>Tid for evaluering</i>	Etter hvert halvår.
<i>Ressurser</i>	(Budsjettere utgifter)
<i>Samarbeid med</i>	Frivillige, menighetspedagog og øvrig stab.
<i>Ansvarlig</i>	Diakon

Tiltak SKAPERVERKETS DAG

<i>Målsetting</i>	Skape engasjement rundt klimakamp og bærekraft i gudstjeneste og påfølgende arrangement.
<i>Beskrivelse av tiltak</i>	Ved feiring av GT med markering av Skaperverkets dag ber vi inn andre organisasjoner med miljø- og klimaengasjement. Påfølgende kirkekaffe med innspill.

FNs bærekrafts mål

Nr. 11 Bærekraftige byer og lokalsamfunn, nr. 13 Stoppe klimaendringene, nr. 17 Samarbeid for å nå målene.

Tid for gjennomføring

1 gang i året.

Tid for evaluering

Etter gjennomføring.

*Ressurser**Samarbeid med*

Frivillige, andre organisasjoner med klimaengasjement.

Ansvarlig

Sokneprest, diakon og menighetsråd.

Tiltak FASTEAKSJONEN

<i>Målsetting</i>	Stå side ved side mennesker som lider nød.
<i>Beskrivelse av tiltak</i>	
<i>FNs bærekrafts mål</i>	Nr. 1 Utrydde fattigdom
<i>Tid for gjennomføring</i>	Mars hvert år.
<i>Tid for evaluering</i>	Årlig etter gjennomført aksjon.
<i>Ressurser</i>	
<i>Samarbeid med</i>	Foresatte og andre frivillige.
<i>Ansvarlig</i>	Sokneprester og diakon.

OBS! Her kommer det flere tiltak! Lista er ikke uttømmende, kun for å vise oppbygging.

INNSPILL TIL PLANEN

Forslag til mulige tiltak:

- Konfirmantgrupper (15 år)
- Ledertrening - HEKTA (16-19 år)
- Barnekor (7-10 år)
- Værested / klubb (15-19 år)
- Sorggruppe for ungdom (12-19 år)
- Sommerferieaktivitet (13-16 år)
- Aktivitet planleggingsdager (6-9 år)
- Pilgrimsvandring for unge (13-16 år?)
- Nabolagsmiddag (Mandagsmiddag)
- Samtaletilbud (13-20 år)
- Hybelmiddag/kveldsmat
- Språkkafè for unge innvandrere (13-19 år?)

Hva har dere lyst til å få til?

Følgende spørsmål ønsker jeg tilbakemelding på fra menighetsrådene med flere:

- Driver menigheten diakonale tiltak som skal med i planen? Send i så fall en kort beskrivelse av det.
- Hva tenker menigheten om hva kirkene i Nord-Aurdal skal arbeide med knyttet til diakoni retta mot barn og unge?
- Hva tenker menigheten om hva kirkene i Nord-Aurdal IKKE skal drive med når det gjelder arbeid retta mot barn og unge?
- Hva tenker menigheten om et diakoniutvalg med en representant fra hver menighet?

Frist for innspill er 15. februar.

Ser fram til å høre hva dere mener! 😊